

opfyldte Kontraktens Betingelser med Undtagelse af den allerede i Ministeriets Skrivelse af 22de April 1875 ommeldte Omstændighed, at Pladerne i Rjledernes Iderfsal ikkun ere af $\frac{7}{16}$ inch. Lyffelse istedetfor ifølge Kontrakten af $\frac{15}{32}$ inch.

Ved Bedømmelsen af Ansvarer for denne Afvigelse fra Kontraktens Bestemmelser maa der tages Hensyn ikke blot til den formindskede Beføstning ved Rjledernes Forærbigelse, som den ringere Lyffelse af Pladerne har medført, men ogsaa til, at den forøgede Sikkerhed for Rjlederne, som tilsigtedes ved den større Lyffelse af Pladerne, ikke er opnaaet, medens det dog, navnlig ligeoverfor sidstnævnte Moment, ikke kan lades ude af Betragtning, at Maskinerne i anden Henseende overgaa Kontraktens Betingelser, idet de paa Prøven have indiceret omtrent 522 Hestes Kraft eller 122 over den i Kontrakten betingede.

I Genhold hertil og til de af dHr. i Skrivelser af 25de og 29de f. M. meddelte Oplysninger om den ved Pladernes forringede Lyffelse bevilgede formindskede Beføstning, har Ministeriet fundet det passende, at der i ovennævnte Anledning affortes i Betalingen for Maskinerne til Kanonbaaden Møen et Beløb af 500 Kroner, der tilsigtes indeholdt i den resterende Del af Rjølbesummen."

Naar Udvalgets Flertal til Ovenstaaende skal sige enkelte Bemærkninger, forudsender man en Udtalelse af, at det vist vilde være formaalstjenligt, om der kunde gives Statsrevisionen saadan teknisk Assistance, at den blandt Andet blev istand til at skaffe Rigsdagen de fornødne Oplysninger, der udtræves for at udøve en virksommere Kontrol saavel med Arbeidets Ordning og Fremme paa Værftet som med dets Forhold til de forskjellige Maskinleverandører.

Da det af Ministeriets Skrivelse af 3die f. M. fremgaar, at Pantserbatteriet „Obin"s Maskiner nu ere endelig modtagne, og man altsaa ikke oftere vender tilbage til dette Spørgsmaal, skal Udvalget fremhæve Følgende: Efter at Firmaet Penn & Son i London havde leveret Maskinerne til „Gorm“, der vare befundne saa fyldestgjørende, at der var udbetalt Fabrikkerne Extra-betaling for præsteret større Hestekraft, end der var betinget, indgav samme Firma Tilbud om Levering af Maskinerne til „Obin“, der var ikke ubetydelig billigere end det fra Burmeister & Wain indgivne. Ikke desto mindre blev det sidstnævnte Firmas Tilbud foretrukket, ikke alene fordi det tillod at inddele Skibet i 4 vandtætte Rum, men ogsaa fordi det skulde kunne udvikle 200 Indikator Hestekraft mere end Penns, garanterede et Kulforbrug af $2\frac{3}{4}$ Lbs. pr. Indikator Hestekraft, medens Penn angav Kulforbruget til 3 Lbs. og opgav en Vægt af omtr. 44,000 Pd. mindre end Penns Maskine. Medens man her skal lade Hensynet til de vandtætte Rum uberørt, viser det sig ved Prøverne, at Burmeister & Wains Maskine ikke alene ikke i de anførte Punkter har været bedre end Penns, men endog saa ringere, idet 1) der er indiceret 246 à 386 Hestes Kraft for lidt, skjøndt man havde til-ladt, at der anvendtes et Damptryk af 5 Lbs. pr. □" mere end Kontrakten betinger, og Skibets Dybgaende neppe var saa stort som forudsat ved Prøven; 2) Kulforbruget har været 3,12 Lbs. pr. Indikator Hest pr. Time, og 3) Maskinerne ere komne til at veie omtr. 10,000 Pd. mere end de af Penn tilbudte. Maskinerne skulde endvidere efter Kontrakten være leverede den 1ste Juli 1873; i Statsrevisionens Betænkning for 1873—74 Side 168 siges der, at Maskinerne ikke leveredes før i December 1873, men i Marineministeriets Skrivelse af 4de Decbr. 1874 til Finantsudvalget oplyses det, at Maskinerne først fuldstændig vare leverede paa Værftet af Fabrikkerne den 16de Juni 1874, altsaa med 1 Mars Forsinkelse. Naar det ved Siden deraf hedder, at „den Forsinkelse, der har fundet Sted med Leveringen af disse Maskiner efter den i Kontrakten betingede Tid, ikke kan anføres som Grund for, at Skibet er blevet sildigere færdigt“, saa taler dette ikke til Fordel for Ordningen af Arbeidet paa Værftet, men dette synes heller ikke at stemme med Ministeriets Skrivelse af 17de Juni 1876 til Statsrevisionen (Side 258), hvori det hedder, at „de Forandringer, som det som Følge heraf var nødvendigt at foretage i den foreløbige Arbeidsplan, vare væsentlig grundede paa, at Maskinerne til „Obin“ og „Falster“ ikke vare leverede i rette Tid.“ Forsinkelsen har for Fabrikkerne medført en Bøde af 13,500 Kr. (750 Sklr.), medens Bøden i Kontrakten var bestemt til 25 Sklr. for hver Dag, Leveringen forsinkes, altsaa beregnet for $\frac{1}{2}$ Mar omtr. 80,000 Kr., for et helt Mar omtr. 160,000 Kr. For den præsterede ringere Hestekraft er der sket et Afdrag i Kontraktsummen af 26,000 Kr.; forsaavidt som den tidligere Beregning af 5 Sklr. 10 sh. pr. Hestekraft er lagt til Grund for dette Afdrag, saa frengaar deraf, at man er gaaet ud fra den først afholdte Prøve, ved hvilken der udvikledes en Mediumhestekraft af 2,254,3 Heste, medens Skibet dog manglede $2\frac{1}{2}$ " i det for Prøven bestemte Dybgaende, hvormod den anden Prøve, da Skibet omtrent havde det betingede Dybgaende, kun udviklede 2,114,21 Hestes Kraft, skjøndt der anvendtes forøget Damptryk.

Udvalgets Flertal har troet at burde henlede Opmærksomheden paa dette Forhold, da dette ikke egner sig til at vække Tillid til Marineministeriets Licitationsvilkaar. Trods disse Erfaringer fort-